

འཕེལ་ལོ་ལྟོགས་ཀྱི་
སྐབས་ལོ།

著

ཨ་ཁོན་མོ་ཡི་མཁའ་འཕེལ་ལོ།

འདུལ་ལོ་ཤིག་གི སྐབ་ཤིང་།

ཁག་འཕྱུང་རྒྱལ་པོས་བཟུམས།

ཨ་ཁོན་ཨི་ཡིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

1983 • ཟླ་བ་དྲུག་པེ།

མང་པ་ལོ་རྒྱུ་རྣམས་ལྟེན་པ།

ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་རྒྱལ་ལོ་རྒྱུ་རྣམས་ལྟེན་པ།

མ་ལོ་རྒྱུ་རྣམས་ལྟེན་པ་རྒྱལ་ལོ་རྒྱུ་རྣམས་ལྟེན་པ།

མ་ལོ་རྒྱུ་རྣམས་ལྟེན་པ་རྒྱལ་ལོ་རྒྱུ་རྣམས་ལྟེན་པ།

མ་ལོ་རྒྱུ་རྣམས་ལྟེན་པ་རྒྱལ་ལོ་རྒྱུ་རྣམས་ལྟེན་པ།

དཔེ་རྒྱུ་རྣམས་ M10140.78

དཔེ་རྒྱུ་རྣམས་ 0.98

佛坐像

《 ལྷ་མཚན་མར་པ་ལོ་ལྷ་མཚན་མར་མཚན་པ་དོན་ལོད་བཞུགས་སྐྱོད་
ཅེས་པ་འདི་རྣམས་ལས་ཁང་གི་མིང་པོ་ལྷ་མཚན་མར་མཚན་པ་དེ་ལྷ་མཚན་པ་ཏུ་
བསྐྱུར་པ་ལོན།

དཀར་ཆག

འགོ་བརྗོད། (1)

དང་པོ། བོད་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་ལྷོ་བ་པའི་ས་ནས་སྐྱེས་ཀྱི་དམ་
པའི་ཚས་དང་མཇལ་ཚུལ། (5)

གཉིས་པ། བྱེ་བྱེ་དུ་ཕྱི་གར་ལ་ཕྱོད་ནས་ཚས་ཕྱིར་དཀར་ལྷོ་
བ་སྐྱེད་ཅིང་། མཁས་སྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་མ་རྣམས་ལས་དམ་
ཚས་ཤོད་པ་བོད་ཡུལ་དུ་སྐྱེན་དངས་ཚུལ། (6)

ཕྱི་གར་ལ་འཕྱོད་མེད་ས་དང་པོ། (7)

དང་པོ། ཕྱི་གར་ལ་འཕྱོད་པ་ལྷན་ལ་གར་ཉེ་མཐུན་ཕྱིན་
བསྐྱེད་ས་ནས་ཚས་པས་ཕྱོགས་དང་མཇལ་ཉེ་ཕྱི་
གར་ལ་ཕྱོད་ཚུལ། (7)

གཉིས་པ། ཕྱི་གར་དུ་ཐེབས་ནས་མཁས་སྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་མ་རྣམས་
དང་མཇལ་ཉེ་ཐོག་ཆེན་སྐྱེད་པོ་དོན་གྱི་དམ་ཚས་
ཐོབ་ཚུལ། (10)

གསུམ་པ། དབང་དང་གདམས་པ་ལ་སྐྱོན་པའི་དམ་པའི་

- ཚེས་རྣམས་མོང་ནས་སྐར་པོད་ཏུ་བྱོན་ཆུལ། (36)
- རྒྱ་གར་ལ་འབྱོན་ཐོངས་གཉེས་པ། (48)
- དང་པོ། གསེར་ཚོལ་ཏུ་བྱོན་ཞིང་བུ་སྐོབ་རྣམས་དང་མཇལ་

 ཆུལ། (48)
- གཉེས་པ། རྒྱ་གར་ལ་བྱོན་ནས་ལྷ་མ་རྣམས་དང་མཇལ་དེ་

 ཚེས་ལུས་ཆུལ། (56)
- གསུམ་པ། པོད་ལ་བྱོན་ཆུལ། (65)
- རྒྱ་གར་ལ་འབྱོན་ཐོངས་གསུམ་པ། (69)
- དང་པོ། གསེར་ལ་སྐགས་པའི་ཨོ་བྱེད་རྣམས་བརྒྱུབ་ཏུ་བྱོན་

 ཆུལ། (69)
- གཉེས་པ། ལྷ་མ་རྣམས་པ་བཅའ་ཞིང་ཚེས་གསལ་ཆུལ། (76)
- གསུམ་པ། པོད་ལ་བྱོན་ཆུལ། (103)
- གསུམ་པ། གདམས་ངག་སྤྲུགས་ཉམས་སྲུ་བཞེས་པ་སྤྲུགས་ལ་

 འཕྲུངས་ཆུལ། (135)
- བཞི་པ། སྤྲུགས་དམ་མཛོན་ཏུ་བྱུང་པའི་སྐོ་ནས་བསྟན་པ་དང་

 སེམས་ཅན་ལ་པན་ཐོགས་མཛད་ཆུལ། (144)
- དང་པོ། སྐས་སྐྱ་ཡལ་བས་སྐྱོ་གས་དང་དེས་འབྲུང་གི་སྐོ་ནས་

 ཀུན་གྱི་སྤྲུགས་དམ་ལ་པོགས་ཐོན་ཆུལ། (144)

གཉིས་པ། བརྟན་པ་ལ་དང་རྒྱས་འབྱུང་བར་ལྷུང་བརྟན་ནས་
གདམས་ངག་གྱིན་སྐབས་ཀྱི་རྟེན། ཞལ་གདམས་
དང་བཅས་པ་གནང་ཚུལ།(169)

གསུམ་པ། འཕྲོ་ཀུན་དང་བ་འདྲེན་ཕྱིར་བཞོད་པ་སྐྱེའི་རྩ་
འཕྲུལ་བརྟན་ཚུལ།(182)

ལྔ་པ། བརྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མངོན་ནས་གཟུགས་
རྒྱ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་སྦྲིམ་ཚུལ།(185)

མཇུག་བྱང་།(189)

ལྷ་ལྷུང་མར་པའི་སྐྱེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བརྟུང། །
 ལྷལ་བ་ན་མལ་གྱི་གསུང་གི་བདུན་ཚི་མི། །
 ཆེག་དོན་མ་ལུས་འབྱུང་འབྲས་མཛེན་ལྷུང་པའི། །
 སྲིང་གི་འི་ང་རྩ་ལོག་ལྷ་ཐོག་དམན་འཇམས། །
 ལྷ་ལྷུང་མར་པའི་གསུང་ལ་ཕྱག་འཆལ་བརྟུང། །
 སེམ་ཕྱི་གནས་ཆལ་ཆི་ལྷུང་ཆི་ལྷུང་མཁྱེན། །
 བདག་བས་གཞན་གཅེས་འཇོ་ཀྱན་བཙུ་བས་རྒྱུང། །
 མཁྱེན་བཙུ་འོད་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ལ། །
 ལྷ་ལྷུང་མར་པའི་ཕྱགས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བརྟུང། །
 ལག་མེད་བདེ་རྒྱས་གཞན་དོན་མཛེད་པའི་སྐ། །
 ཉམས་རྒྱུང་ཐོག་ཆེན་ཆོས་འཇོར་བརྒྱུང་པའི་གསུང། །
 ཅི་ཤིས་ལུ་བདག་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཕྱགས། །
 ལྷུས་མཚོག་ལྷ་ལྷུང་ཆེ་བཙུན་མར་པ་ལི། །
 ལྷ་གསུང་ཕྱགས་ལ་གྱུ་པས་ཕྱག་འཆལ་བརྟུང། །
 ལྷལ་ལས་ལྷ་ཕོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱས་ལ། །
 བདག་གི་དད་པས་དབང་མེད་གྱུ་ཕྱག་འཆལ། །
 ཉིན་མཚན་ཁོར་ཕྱག་རྒྱུ་གསུམ་རིམ་གཉིས་དང། །
 གཞན་དོན་བརྒྱུ་ལ་བཙུན་པའི་མཚན་པ་འབུལ། །
 མོག་མེད་དུས་ནས་ཉིན་མོངས་དབང་ལྷུང་པའི། །

མངགས་ལྱིར་མིར་སྐྱེ་བ་བཞེས་བས། བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་འཁོར་གྱི་
 དབལ་དུ་གར་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིན་མོར་མངའ་བའི་སྐྱེས་བུ་
 དམ་པ། རྒྱ་རྒྱུར་མར་པ་ཡོ་ཕྲ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རོ་མཚར་བའི་མངའ་བ་ནི་མ་ཐར་
 ལས། རྒྱ་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་སྐྱིར་གྱི་དམ་བའི་ཚོས་དང་མངལ་ཚུལ། བྱི་
 བྱ་ལྟ་བུ་གར་ལ་བྱོན་ནས་ཚོས་ལྱིར་དགའ་བ་ལྟ་དེ་ཅིང་། མཁས་བྱུང་གྱི་
 མ་མ་ནུམས་ལས་དམ་ཚོས་ནོད་པ་བོད་ལུལ་དུ་སྐྱེན་དངས་ཚུལ། རྒྱལ་ས་
 ཉམས་སུ་བཞེས་ནས་ཉམས་རྟོགས་བྱལ་ལ་འཇུངས་ཚུལ། དེའི་ཚོ་ནས་
 བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཡན་སྟོགས་མངའ་ཚུལ། བསྟན་པ་དང་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་མངའ་ནས་ཤུགས་སྐྱོ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་ཤིམ་ཚུལ་དང་ལྟ་ལས།

ཁང་དང་བཅས་པ་སྐྱེལ་བར་འདུག་ཟེར། ལྷོ་ནང་གི་མི་ཀུན་གྱིས་སྐྱར་བ་
 འདེབས་ཤིང་རྒྱར་དུ་འབྱེད་པ་ཞིག་ལྟར་བ་ལ་ཐུགས་འཕྲུང་བའི་ཚེ། ཡབ་
 གྱི་ཞལ་ནས། རྒྱུད་རང་ཐག་རིང་གི་ཟླ་མ་བཟང་ས་ཅིག་དུ་སྐྱབ་གཉེར་ལ་
 ཕྱིན་པ་ལེགས་པ་འདུག་གསུངས་པ་ལྟར། ཡབ་གྱི་ཞལ་ལ་ཉན་ནས། སྐྱབ་
 གཉེར་ལ་ཐུགས་ཐག་བཅད་དེ། ཡབ་ལྷན་ལ་སྐྱབ་གཉེར་གྱི་བརྒྱལ་ཞུས་
 པས་དེ་ཞིག་འདི་དག་གྱིས་གསུངས། ཚས་བརྒྱལ་ལ་ལྷན་བརྒྱུད་ཀྱང་ལྷན་
 ཚར་གཅིག་གི་སྐོག་བྱ་ཁལ་མ་གཉིས་དང་བཅས་པ། གཟེར་སྤང་གང་།
 དངུལ་སྐྱོགས་གཅིག ཉེ་བཟང་པོ་མང་ལྡོང་གི་སྐྱ་དང་བཅས་པ། ཟ་འོག་
 ལྷག་གཅིག་རྣམས་ལྷེར་ཏེ། ཟླ་མ་འཕྲོག་མི་ལོ་ལྷོ་བས་རྒྱ་གར་འཁོར། འབྲལ་
 གྱི་སྐྱར་པ་ཤིན་དུ་ཚེ་བར་འདུག་པས། མང་མཁར་སྐྱ་གྱུ་ལྡུང་གི་དཀོན་
 པར་ཕྱོན་ནས། འཕྲོག་མིའི་དུང་དུ་སྐོག་བྱ་ཁལ་མ་གཉིས་དང་བཅས་པ་
 འབྲལ་བར་ཐུལ། ཞབས་ལ་གདུགས་ཏེ། ཚས་བྱེད་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྷན།
 དབང་གདམས་དག་གི་གསལ་བ་བཏབ་པ་ལས། དབང་གདམས་དག་གི་མ་
 གནང་། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ཐད་སྐོག་དང་འབྲལ་སྐད་གྱི་ལོ་ལྷོ་བས་ལས་ལོ་
 གསུམ་ལ་བར་འཕྲོད་དེ་མ་མཚེན་པར་རྒྱར་རོ།

གཉིས་པ། ལྷོ་བྱག་དུ་རྒྱ་གར་ལ་ཕྱོད་ཅན་ཚོས་ལྷུར་
 དཀའ་བ་སྐྱད་ཅིང་། མཁར་བྱུང་གྱི་ཟླ་མ་རྣམས་ལས་
 དམ་ཚོས་ཚོད་པ་ཕྱོད་ལྷན་དུ་གས་ཅུལ་ལ།

ལྷོ་གར་ལ་འཕྱོན་གྱི་ལྷོ་གར་དང་པོ།

ལྷོ་གར་ལ་ལན་གསུམ་ཕྱོན་པའི་དང་པོ་ལ། ལྷོ་གར་ཏུ་འཕྱོན་པ་
ལྷོ་གས་ལ་གར་ཉི་མའུ་ཕྱོན་ཕྱིན་པ་ལྷོ་གས་ནས་ཆས་པས་ཕྱོགས་དང་མཇལ་ཉི་ལྷོ་
གར་ལ་ཕྱོན་ཆུལ། ལྷོ་གར་ཏུ་མེད་ས་ནས་མཁས་བྱུང་གི་ལྷོ་གས་རྣམས་དང་
མཇལ་ཉི་མེག་ཆེན་གྱི་སྤྱིང་པོ་དོན་གྱི་དམ་ཚུལ་རྣམས་ཚོལ་ཆུལ། ཚོལ་ནས་
སྤྱིང་པོ་དང་ཕྱོན་ཆུལ་དང་གསུམ་གྱི།

དང་པོ། ལྷོ་གར་ལ་འཕྱོན་པ་ལྷོ་གས་ལ་གར་ཉི་མའུ་ཕྱོན་
པ་ལྷོ་གས་ནས་ཆས་པས་ཕྱོགས་དང་མཇལ་ཉི་ལྷོ་གར་ལ་ཕྱོན་ཆུལ་ནི།

ལྷོ་གར་ལ་འཕྱོག་མིའི་ཏུང་ཏུ་སྤྱད་བཤད་འཕྱོད་ཅམ་མཁུན་པའི་ཚ། ལྷོ་
ལྷོ་གས་ལ་འཕྱོག་མི་དང་ཕྱོན་ཏུ་འཕྱོགས་པའི་ལས་འབྲེལ་མེད་པ་དང་། བཟ་
ཆེན་རྒྱ་རྩ་ཕྱོགས་ལྷོ་གར་ལྷོ་གས་རྣམས་དང་ལས་འབྲེལ་བཟང་པོ་ཕོད་པ་...
མད་པའི་ཏུ་ས་ལ་བབ་ལྷོ་། ལྷོ་ལྷོ་གར་དོ་ལྷོ་གས་ལ་འཕྱོད་མས་རྒྱ་རྩ་པ་དང་
རྩ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་
ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་
ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་
ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་ལྷོ་གས་

འབྲི་གཡག་རེ་ཅམ་འེས་པར་དགོས་ཤིང་འདུག་པས། འབྲུལ་བ་མེད་ན་
 ཚེས་རྒྱ་གསལ་པ་སྐོ་ཁ་ཁེངས་པ་ཞིག་མི་སྐོབ་པར་འདུག བརྒྱ་ལ་འབྲུལ་བ་
 འཕྱོར་ན་ཚེས་རྒྱ་གསལ་པར་སྐོབ་ཅུང་། འཕྲི་སྐོ་མ་པའ་ཚེན་འདི་སྐོད་བཞེད་
 བྱས་པས་ཚག་པ་ཅིག་ཀྱང་མི་འོང་བ་འདུག་ཅིང་། རྒྱད་པར་མཁའ་འཕྲོ་
 མ་རྩོ་རྩོ་གུར་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལྷུང་ཅམ་ཞིག་བརྟུ་བ་ལགས་པས། གཡམར་པོ་
 གནད་བ་ལྷུ་ཡང་ཡང་ལྷམ་ཚོ། མ་གནད་བས། ལྷ་མ་འདི་ལ་ཅི་མཉེས་
 གྱི་འབྲུལ་བ་ཞིག་ལྷལ་ལ། དེ་ལྷུག་གི་ནོར་རྣམས་གསེར་དུ་བསྐྱིལ། ས་
 མ་ལ་ནོར་སྐལ་གང་ཡོད་སྐྱངས་ནས། འ་རང་ཡང་རྒྱ་གར་ལ་ཚོས་སྐོབ་
 དུ་འཕྲོ་དགོས་དགོངས་པ་ལྷུགས་ལ་གར་ནས། ལྷ་མ་འཕྲོག་མི་ལ་ལག་ན་
 གང་ཡོད་གྱི་ནོར་གྱི་སྐོག་ནས། ལྷུགས་དང་མི་འགལ་བའི་འབྲུལ་བ་ལྷལ།
 དེ་ལྷུག་ཏུ་གཅིག་དང་མེད་ལྡེང་གི་སྐོ་གཅིག་ཡོད་པ་ཁྱེད་ནས། ལ་སྤོད་
 བྱང་གི་སྐོག་ཅེ་འི་སྐོགས་སྐོ་གསེར་སྐོབ་པ་ལ་ཕྱོད་ནས། ཏུ་དང་སྐོ་གཉིས་
 ཀ་གསེར་དུ་བརྒྱུར། དེ་དུས་གཞིར་དགོན་པ་ན། གཙང་སྐོར་བའི་
 སྐོག་རྒྱ་རྩོ་སྐོ་སྐོ་སྐོ་མ་གཅིག་གི་ཚོས་སྐོ་ལ་གདན་དྲངས། འབྲུལ་བ་
 བཟང་པོ་བྱས་རྒྱུར་འཕྱོད་པ་དང་དུས་མཚུངས་པས། ལམ་སྐོགས་ལྷམ་པས་
 ལྷུགས་གཉེར་ཚེན་པོ་མཚད་དེ། ལམ་བརྒྱགས་དང་རྩོ་སྐོགས་གནད་།
 སྐོབས་སྐོ་དེ་ལྷུ་ལ་ཡང་ཞབས་སྐོངས་མཚད་དོ། ལྷུར་བྱར་མེབས་པ་དང་།
 མར་པས་དགོ་བཤེས་དེ་དམ་ཚིག་པར་མཁྱེན་ནས། འ་སྐོ་བལ་དུ་ལོ་སྐོ་
 སྐོབ་དུ་འཕྲོ་རྒྱ་ལྷིན་པས། ད་རེས་ཀྱང་ཁྱེད་གྱི་ལྷུགས་ལ་བདགས།

བདག་ཚེ་ལ་བར་ཚད་མ་ལུང་ན། ཏུས་ལྱིས་ཀྱི་ཕང་སྐ་ལེན་དར་འབབས་
 ལྷགས་ལ་འདྲོགས་པ་ཞུ་ཞུས་པས། ཁོང་ན་རེ། ང་ན་སྐ་ལྷན་པས་ལྱིས་
 ལྱིད་དང་ཨོ་སྤྱད་མི་གིས། ལྱིས་པ་འདྲི་རྣམས་ལྱིས་ལྱིད་ཀྱི་འབབ་ས་དང་
 ལྷ་ལེན་བྱེད་དུ་འཇུག་པས། ཅིས་ཀྱང་འདྲིར་འཕྱོག་པར་མཛོད་གསུངས་
 བས་གསེར་སྤང་གང་དང་། ལྷམ་དཀར་བུའ་གཅིག་གི་རྣོང་བ་ཕང་བུས་ས། །
 དེ་ནས་མར་པས་སྤྱོད་བྱག་དུ་ལེབས་ཏེ། ཡབ་ལྷམ་ལ་རྒྱ་གར་ལ་ཚས་སྤོབ་
 དུ་འགྲོ་བས། ང་རང་གི་ནོར་ཞིང་ཁང་གི་སྐལ་བ་ཚང་མར་དཀོས་གསུངས་
 པས། ཡབ་ལྷམ་སྐྱ་མཚེད་ཀུན་ཞལ་འཆམ་པར། ལྱོད་རྒྱ་གར་དུ་ལོ་
 རྩ་ཅི་བྱེད། ཚས་ལྱིས་གང་བྱེད། བོད་དུ་ཚས་རུ་ས་ན་ལྱིས། མི་
 རུས་ན་སྐ་ན་ལྱིས་ལ་འདྲིར་སྤོད་ཟེར། བཞོལ་མང་པོ་འདྲིབས་ལྷ་བུང་
 པ་ལ། ཡབ་ལ། ང་དང་པོ་ཐག་རིང་གི་སྐ་མ་བཟང་ས་ཞིག་དུ་གཏོང་
 ཟེར་བ་ལའང་། རྒྱ་གར་ལས་ཐག་རིང་པ་ཅི་ཚུག་བྱེད། སྐ་མ་པརྟི་ཏ་
 བཟང་པོ་བཅའ་འོང་གིས་བུས། བཞོལ་ཅི་བཏབ་དུང་མ་གསན་པར་ཁང་
 ཞིང་ནོར་དང་བཅས་པའི་སྐྱ་སྐལ་རྣམས་ཚང་མར་བཞེས་ཏེ། ཁང་ཞིང་མ་
 གཏོགས་གཞན་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་བསྐྱེལ་བས་སྤང་བཅོ་བརྒྱད་...
 ལུང་བ་བརྒྱམས་ཏེ། ལྷགས་གཉེས་དང་བཟེབས་ཚས་ཕྱོག་པ་ལ། ལྷགས་
 གཉེས་གཉེན་ལྱིས་བཞོལ་བཏབ་ནས་མ་སོན། མར་པ་རང་རྒྱ་གར་ལ་ཚས་
 ཏེ་བྱོན་པ་ལམ་ལྷགས་ལྱིས་གདུངས་པའི་ཚ། ཉུང་སྟོད་ཅིས་གནས་གསེར་
 དུ། ཁ་རག་གི་གཉེས་ལོ་ཚུ་བ་རྒྱ་གར་དུ་འཕྱོག་པ་དང་འཛུམ་ལྟེ། ཁོང་